

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész evre	8 K
Fel evre	4 "
Vegyed evre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyitlér sora egy korona.

A fegyencmunka és a magyar ipar.

Alsólendva, május 10.

A magyar ipar — sohasem dicsekedhetett azzal a szerencsével, hogy az állam valami tulságos nagyon kitünteti a támogatásával. Sőt! Eltekintve egy-egy vállalat szubvencionálásától, egy-egy ingyen telek átengedésétől: semmi, de semmi sem történik az állam részéről az ipar s a mindegyre szegényebb, koldusabb iparos-osztály érdekében.

Az iparos-osztály, különösen pedig a kisiparosság, már egy évtizede harcol a fegyencmunka ellen. Az állami fegyintézetekben tudvalevőleg munkakényszer van, a fegyencek bizonyos kéziiparral foglalkoznak s készítményeiket piacra is hozzák.

Kezdetben, vagy tiz évvel ezelőtt, mikor a börtönügy rendezésével divatba jött a fegyencmunka, a fegyencek készítményeit csak a csendőrség, rendőrség és a katonaság szükségleteinek ellátására fordították. Már ez is sok kárt okozott az iparnak, mert hiszen e készítmények szállításában addig az ipar részesedett. De ez még hagyján. Később azonban e rendszeren — hiába volt az iparosság tiltakozása — változtattak s a fegyencmunkát spekuláló vállalkozóknak adták bérbé. Természetesen ezek a vállalkozók igyekeznek kihasználni azt az előnyt, amit az olcsó fegyencmunka kibérlése nyújt. Ki is használják alaposan. Nagy üzemeket rendeznek be a lehető legkisebb befektetéssel, hiszen mindent, épületet, berendezést készen kapnak a fegyházból s a munkaerő is potom olcsó. Meg is gazdagodnak alaposan, valamennyien.

Az ipar meg mindegyre szegényebb és szegényebb lesz. Sőt vannak oly iparágak, mint pl. a kaptafa-készítés, amelyek egyáltalán nem tudnak megküzdeni a fegyencmunka versenyével. Egy rendes kaptafamunkás napibére 3—4 korona, a fegyenceké 50—60 fillér. Egy pár kaptafa előállítására így rendes munkásokkal 70—80 fillérbe kerül, fegyencekkel pedig 20—30 fillérbe. Tessék most egy ilyen vállalkozóval rendes iparosnak versenyezni!

S így van ez, a piparéz-készítéstől a kőporzó gyártásáig majd minden szakmával. Az iparos képtelen konkurálni.

Hogy a fegyencmunka milyen óriási sullyal nehezedik az egész magyar iparra, azt teljes egészében egy most közzétett kimutatás bizonyítja.

Háziiparban a következő értékű árut készítették a fegyencek a mult évben:

Cipészet	92,000 korona
Szabóság	170,000 "
Asztalosság	200,000 "
Takácság	150,000 "
Kötélverés	13,000 "
Összesen	625,000 korona.

A vállalati iparokban, melyeket vállalkozók folytatnak, a következő összegű árut termelték a fegyencek a mult évben:

Fadiszmüárak	150,000 kor.
Takácság	80,000 "
Vasbutor gyártása	200,000 "
Cipészet	300,000 "
Szemüveggyártás	20,000 "
Kaptafagyártás	43,000 "
Képkeretgyártás	80,000 "
Asztalosság	175,000 "
Bognárság	150,000 "
Női ruhák készítése	30,000 "
Ecetgyártás	146,000 "
Székgyártás	60,000 "
Kosárfonás	25,000 "
Lakatosság	270,000 "
Kötőszövesztet	60,000 "
Papirosipar	140,000 "
Összesen	1,929,000 kor.

Ez a statisztika világosan bizonyítja azt, hogy a fegyencmunka — mely egy évben több, mint harmadfél milliót elvon az amugy is nehézségekkel küzdő magyar ipartól — mily óriási kárt okoz az iparos-osztálynak.

A fegyencmunka egyre terjed, a vállalkozó spekulánsok egyre gazdagabbak lesznek s az iparosság és specialiter a kisiparosság pedig maholnap meglehet koldulni. A fene látott ilyen gazdalkodást!

Pünkösdkor.

Ez a világ önző, hideg,
Mégfagytak benne a szívek;
A fénylő nap gyér sugarát
Mind fukarabban szőrja rád.
Kihül a föld is lassan, lassan
Nem tüzben ég — bár meg van írva,
De megdermedve hull a sirba.

Ez a világ dacos, kevély,
Haragban, gyűlölségben él,
Marják egymást az emberek,
Kiált a vér s a könny pereg;
Győzelmet ül s ujong a gazság,
Gyázt öltve jajgat az igazság,
S hogy a gonoszágot ne lassa,
Azért az ég felhőpalástja.

Ez a világ fásult, hideg,
A hit szavát nem érti meg,
Nincs hite már, nincs istene,
A „kétszer kettő“ mindene;

Lármáz s verekszik a hazáért,
De nem tesz s nem áldoz javáért,
A porban csuszik, lomha szárnya
Nem bírja, hogy magasba szállna.

Pünkösdi lélek, oh jövel!
Holtakra életet lehelj!
Gerjeszd a földön szerteszét
A szerzetnek szent tüzét;
Vigyen mindenfelé galambod
Illatozó olajfa-lombot,
Gyujts a szívekben égi lángot
S teremtsd meg ujjá e világot!

S. K.

A jegyző.

Megirtuk, hogy járásunk jegyzői kara Cserföldön díszközgyűlést tartott abból az alkalomból, hogy Grasanovits Antal cserföldi körjegyző most töltötte be közszolgálatának 40-ik esztendejét. A díszközgyűlés szónoka Harmath Nándor ligetvári körjegyző volt, aki a jegyző sokoldalú tevékenységét jellemző beszédében többek között ezeket mondta:

„Szeretném valahogy tömören, röviden kifejezésre juttatni a mai körjegyző teendőit; de bevallok őszintén, akárhogy töröm magam, nem vagyok arra képes. De kérdem: lehet-e ezt megtenni? Hiszen egyetlen emberrel a születésétől a sirjáig mi minden történik? Pedig a jegyző — az igazi jegyző — minden emberét ügyszólván kézenfogva vezeti a bölcsőtől a sirig.

Vele van minden vezetagságaiban. Vele osztózik a jó és balsorsban.

A jegyző az, aki az első és utolsó tollvonást végzi az állam polgárának. Ott van születése bölcsőjénél s bevezeti a haza új polgárát az állami törzskönyvbe. Majd a himlőltásnál megcsodálja fejlődését. Hároméves korában már a legalsóbbfoku egyetem: az ovoda kapujánál várja s szeretettel vezeti a jó ovónéni elé, ki midőn végzett vele, átadja isn.ét a jegyzőnek, aki elkíséri az iskolába. Itt, a hat év alatt, sokszor találkoznak. Mert a jegyzőnek tengergondja mellett kell, hogy jusson ideje az iskolák gondozására is. Ez alatt, megvédendő a himlőtől, ismét az orvos elé állítja. Még három évig, de már ritkábban, az ismétlőiskolában találkozik a reá ügyelő jegyzővel. Ezután ellátjuk a legtöbbjét munkásigazolvánnyal s megküldjük neki a munkás-szerződést. Tizen-nyolc éves korában elhívjuk honvédelemre. Ezenlőre csak előjegyezzük a népek felkelése esetére. De rövid három év múlva sor elé állítjuk s ettől fogva évenként többször foglalkozunk vele, akár katona, akár nem. Rövidesen megjelenik előtünk a nagykoru honpolgár s kéri házasságának állami nyilvántartásbavételét. És most jönnek az igazi változatos és küzdelmes évek s e változatos küzdelmek minden mozzanatáról a jegyző nemcsak tudomással bír, de abban bizonyos formában részt is vesz. Ha vesz, ha elad: ott vagyunk. Ha

Toriszay

minta után fest és vegyileg tisztít!

Zalamegye elsőrendű vegyészeti ruhatisztító és műselyem-

ruha-festő intézete, ZALAEGRSZEG, Kisfaludy-utca 10. sz.

beteg: gondoskodunk orvosról. Kibékítjük szomszédjával, hitvesével, szüleivel. Tapintattal beszédjük az állam követeléseit s elintézzük tenger ügyes-bajos dolgát.

A király bírától halljuk a panaszt, hogy nem győzik a sok pórt. Pedig ha tudnák, hogy abból 80%-ot otthon intéz el a falu jegyzője. Mert ő a népek elsőfokú bírója. Isteri minden embere hajlamát, vérmérsékletét. Ehhez képest tárgyal vele s így az igazságügyi paloták számaiban abban az évben meg kell kétszerezni, amelyben a jegyző lemond ezen önkényes missziójáról. Neki, mint népe bírójának, saját érdeke is, hogy itélő munkájával be ne szennyezze az igazság istenszasszonyának patyolatköntösét, mert egész életét át ugyanazon itélőkörben kell maradnia.

És itt már elvesztettem a következetességet, hogy minden irányban tovább kísérjem a falu polgárát. De hogy is lehetne ez! Hisz az élet utja annyi felé visz, hogy közmondássá vált: „Az élet utjai kiszámíthatatlanok”. Ez itt marad falun gazdának; az elmegy városba; amaz a tengerre ül. Elkísérjük a partig, honnét aztán az utána futó hullámok fodraim még egyszer elküldjük neki a költők intelmét: „Szívet cseréljen az, aki hazát cserél!” s „Hazádnak rendületlenül légy híve oh magyar”...

Emez elbukik. Pirul az arca, midőn a börtönbe kísérik s midőn onnét halálsápadtan besurrán az est homályában a falujába, első utja még aznap, vagy a kora hajnal szürkületében a jegyzőjéhez visz. Itt a falu atyjától még egyszer szigorú leckét, a megtéréshez tanácsot s végül a mi őt ismét a társadalomba iktatja, „kézszerítést” kap.

Ez a „kézszerítés” hány embert tart vissza a bűn megismétlésétől...?

Harangoznak... Zokogva borul az özvegy az anyakönyvvezető asztalára, midőn az törli polgárát az állami lajstromból. A temetőből ő vezeti haza a megtört özvegyet, az apátlan árvákat s ő veszi őket gondozásba.

Ime ez a jegyző. Ehhez a hivatalhoz nemcsak toll, tinta és képesítés, hanem szív és elsősorban szív kell.

Aki nem szívvél jön erre a pályára, az beleőrül a rengeteg munka tömkelegébe. Aki szívvél végzi, az örül, midőn munkája gyümölcsének fejlődését látja s az előlötti édes öröm acélozza agyát s szívét az emberfeletti munkára.

Utazás a „Rozgyilá”-n át.

Szarvasháza, május 2.

Április 15-ike táján remek szép időjárás volt A magas hegyek gerincéről a hó mind cseppé alakulva került az apró, rohanó hegyi patakokba, onnan pedig a Zodenyovába, majd a Latorcába.

A Latorca aztán sebes rohanással vitte tovább köveken, szirtéken keresztül s heves szögletében mintha egyre azt harsogta volna: „Ébredjetek virágok! Most viszem a tél legutolsó himnuszait!”

A nap ragyogó sugárát vonta be a lombtalan bükk és sötétzöld fenyes erdőket. Az erdő szélén levő csalikokból rigófittyu hallatszott. A naptól ért hegyoldalokon néhány szál virág is tekintetet már kifelé, hogy ő is lássa az ébredő tavaszt. Néztem a fakadó virágokat s szinte kértem őket, hogy siessenek kinyílni, mert néhány szálat messze-messze akarok küldeni belőlük — innen Lengyelország határáról, messze, szép Göcsejországba...

Mikor hazaértem, főnököm örömtel arccal mondta: „Na, hála Istennek, holnap gyönyörű utunk lesz a Rozgyilán át! Majd ha ezt az utat megtette, csak akkor tudja meg, mi a szép!”

Majdnem kiugrottam örömömben a bőrömből. Sokat hallottam már a Rozgyila remek, festői részleteiről s mesés kilátásáról. S holnap én ezt a szépséget mind természetben is élvezem!

Este a Rozgyila szépségeiről ábrándoztam s még álmaimban is a Rozgyilát élveztem. De reggel bizony én is úgy jártam, mint az egyszerű macska, amelyik biztos reménnyel ugrott a madár után, de a madár elreplött s őkelme egy vízzel telt kádba esett. Elvitte tegnap a Latorca a tél utolsó himnuszait, de az éjjel aztán visszajött helyettük maga a tél. Elveszett a ragyogó nap-sugár, fehér lett a tegnap még himmesedő rét, fehér a zöld erdő. Istenem, talán csak álom volt a tegnapi tavasz!...

Egyszer aztán csendő hallatszott a ház előtt s engem felzörgettek. Kicsiny, mokány ló állott a ház előtt szán elé fogva. A bakon báránybundába burkolva egy orosz gubbasztót, viendő bennünket a Rozgyilán át a szolyvai sorozásra.

Elindultunk. Főnökömmel egy néztünk egymásra, mintha mind a ketten ecetet nyelünk volna. Nemsokára aztán így se néztünk, mert olyan hófúvás kerekedett velünk szembe, hogy mind csak a kis mokány ló szótőnére voltunk bízva. Így értünk el a rozgyilái csárdához. Itt aztán az orosz fuvarosok egyszerűen tudomásunkra adta, hogy ő szívesen átvinne bennünket a Rozgyilán, de ebben a retentő nagy hóban nem bír el bennünket a ló, a meredeken fölfelé. Le kellett szállanunk és hófúvásban, térdig éry hóban medve módjára kellett cammogunk vagy másfél órán át. Végre fent voltunk a hegy tetején, de innen sem láttunk egyebet, mint havat és havat. Innen aztán egészen Szolyvaig feléle visz az ut s így elég vígan csuszított bennünket a kis mokány.

Utközben szomorú, ványadt, vézna legények hallgattak előttünk, utánunk. Mindegyik egy-egy élő jelképe a satnyaságnak, a nyomornak. 50—60 kilométernyi távolsághoz mennek a szolyvai sorozásra. Ráközi viéhezinek utódai!... Akadt közöttük néhány, aki fejlettebb testű volt a többinél,

ezek kurjongattak is. Valami módosabb gazdának a fia lehetett, akik tán kényerelt is esznek néha.

Két körjegyzőségből soroztak aznap, a sarvasházaiból és a volóciból. E két körjegyzőséghöz 22 község tartozik, melyekből mindössze csak 20 legény váltott be, kegyelemre... A volóczi körjegyzőségből rengeteg sok törpe jött be a sorozásra. Vagy tíz alig haladta meg az egy métert...

Elmult a sorozás is. Én végigkalandoztam Szolyvát, a legények pedig nem a kocsmába mentek, mint nálunk Lendván szokás, hanem a péküzleteket rohanták meg. Oh, sohase tudom felelni azt a képet! A sápadt arcok fölragyogtak s mintegy hengegve mutogatták a járó-kelőknek: nézzétek, nekünk is van kényerünk!... Ezt viszik haza a sorozásról, mint kedves emléket.

... Így sikerült a mi rozgyilái utunk.

Ij. REVERENCICS ISTVÁN.

A Szépitő-Egyesület akciója.

Felhívás városunk közönségéhez.

Városunknak egyik legszebb jövőre hivatott egyesülete, a Szépitő-Egyesület, hogy a reá várható rengeteg feladatnak megfelelően: felhívással fordul városunk közönségéhez, hogy minél tömegesebben lépjenek be az egyesület tagjai sorába. A Szépitő-Egyesületet még csak néhány évvel ezelőtt alakították, de máris igen sok újítás, reform, utcáink városias jellege dicséri e derék egyesület agilis tevékenységét, amelynek igen nagy része van abban, hogy az egykori faluból egy modern kisváros fejlődött.

S mindezek költségét, eltekintve a pénzintézetek s az egyesek önkéntes adományaitól, kizárólag a tagsági díjakból teremti elő az egyesület. S hogy a jövőben is megfelelően súlyos feladatainak, szükség van arra, hogy városunk közönsége a jövőben még az eddigien is jobban támogassa a Szépitő-Egyesületet. Ezt kéri csak tőlünk most az egyesület. Vajha minél nagyobb eredmény lenne e felhívásnak!...

A felhívás körülbelül ezeket mondja:

„Az alsólendvai Szépitő-Egyesület a kitűzött céljának elérésében eddig az anyagi eszközök hátráltatták, pedig ez az egyesület Alsó-lendva városában nagyon létjogosult, mert feladataiul nemcsak az utcák, utak és terek befásítását, üdülőhelyek létesítését, a város csinosítását, szépítését tüzte ki, hanem a köztisztaság és közegészségügy érdekét is hivatva van szolgálni. Kitűzött célját azonban csak úgy érheti el, ha számíthat a város minden polgárának támogatására.

Tél van az én szívémben...

Álmodoztam rólad sokat,
Szenvedélyes ábrándokat
Szövegetett képzeletem,
De megszünt már, hála Isten...
Tél van az én szívémben!

Nem várom a tavasz jöttét,
Sem a szép nyár melegségét,
Fülemile se daloljon,
Ugysem értem, ugysem halom,
Tél van az én szívémben!

Nekem nem kell már napsugár,
Szegény lelkeim bolyongva jár,
Nem vágyik már mosolyodra,
Sem mámorító csókodra;
Tél van az én szívémben!

Fájdalmaim már megszüntek,
Nincs akit remegve féltsek,
Nem is tudom, hogy szerettem
S hogy virrasztottam éjeken,
Tél van az én szívémben!

Lemondtam én már mindenről,
Csókjaidról, szereimdedről,
Nincs számomra vígasztalás,
Hiszen már ugys zuzmarás
Tél van az én szívémben!

G. GÉZA.

Claudia.

Irtai: LÉLEK IMRE.

A csónak, melyet két germán rabszolga hajtott gyors evezőcsapásokkal, lefelé uszott a folyón a sziget felé. Arny borított már mindent; a sziget is szinte összeolvadni látszott a parttal, — csak itt-ott fehérlettek ki a bokrok s fák közül az istenek és najádok márványszobrai s a kis templom karcu oszlopai.

A csónakban, hattupelhelyen töltött párnákon hevert Claudia, a provincia római kormányzójának neje, ki karcu alakjával, fehér leplével maga is inkább valami pihenő istennőnek látszott, mint földi asszonynak. Álmodozva nézte az eget, a már-már feltűnedező csillagokat, aztán mikor ebbe is beleunt, vagy inkább belefáradt, lehunyta szemeit. A víz egyhangú csobogása, amint a csónak oldalához verődött, valami álomszerű állapotba ringatta. Visszaképzelte magát Rómába, a „divina Rómába,” a forum zajgó néptömegébe, a Circus Maximusba, hol most kocsiverseny s gladiatori játékok folynak; Tiberius császár fényes lakomáira, hol bibortógás patriciusok és daliás lovagok csodálták arca fehérségét, ajka bíborát s szeméi ragyogását...

S mindezeknek most vége, vége! A férjét Caesar kinevezte helytartónak Britanniába, hol egyebet sem látott, mint erdőket, sziklákat, meg állatbőrökbe öltözött barbárokot, akiknek durva, latinhoz nem hasonlító beszédjét nem tudta megérteni. Az ura, hogy az itteni tartózkodást elvisel-

hetőbbé tegye, szerzett neki egy kis mezei jószágot, amit egészen otthoniasan rendezett be szobrokkal, szökőkutakkal és lugasokkal, akár csak otthon a Tiberis partján fekvő kis villájuknál.

A csónak végre kikötött a villa lépcsőjénél. Claudia felvitette agyát a ház lapos fedelére, mely hasonlóan az otthonihoz, kertté vált alakitva. Mióta az ura Rómában van, félt a ház sötét, ablaktalan hálószobáiban aludni, melyek az atriumból nyíltak.

Meleg tavasz éjszaka volt. Egyedül akart lenni Claudia. Elküldte magától rabszolgáit s ledől nyugágyára, aludni azonban sehogysem tudott. Talán az éjszakai szellő, talán a magányosság okozta, hogy még akkor sem tudott aludni, mikor már a göncölszekér rudja lefelé hajlott az égboltozaton. Lehunytt szemekkel, feje körül kiterjesztett karokkal pihent. Vére, mint valami tüzfolyam, izzott, lüktetett lázasan testében...

Valami megzörrent a közelben, a tető mellett felnyúló otájfán. Talán egy száraz faág, — gondolta magában Claudia, — mit egy kőssa szellő. vagy egy nyugtalan éji madár mozgatott meg?! Aztán megint úgy érezte, hogy — nincs egyedül. Mintha valaki közvetlenül mellette volna. Felnyitotta a szemeit. Álmodott talán? Egy magas, barna, fiatal kelta férfi állott előtte, akinek a karján ott csillogott a holdfényben a törzsfők jelvénye, az ezüst kargyűrű. Claudiaának hirtelen eszébe jutott, hogy ezt az ifjút már látta egyszer, mikor a leigázott néptörzsek követői az évi adójukat szállították be a kormányzóhoz. Az ifju

HIREK.

— **Személyi hír.** Dr. Szász Gerő zalae-gerszegi kir. ügyész kedden városunkban idő-zött s a kir. járásbírósg bünyüi osztályánál vizsgálatot tartott.

— **Halálozás.** Sulyos vesztéség érte dr. Brünner József alsólendvai községi orvos nejét. Edesanyja, özvegy Hermann Sándorné szül. Raabstern Johanna f. hó 5-én 60 éves koraban meghalt Varosdan. Az általános becsülésben élő, jótékony uriaszony halála ugy Varosdan, mint lendvai ismerősei körében mely és őszinte rész-vételt keltett. Temetése szerdán délután ment vége Varosdan igen nagy részvét mellett.

— **Az izr. nöegylet közgyűlése.** A hely-beli izr. nöegylet f. hó 4-én, vasárnap délután tartotta meg rendes közgyűlését dr. Wollák Adolff elnöklése mellett. A közgyűlés megnyitása után Szántó Zsigmondné pénztáros tette meg jelentését, mely szerint az egyesület mult évi bevétele 101 K 41 f volt, kiadása 812 K 96 fillér, maradvány 278 K 45 fill. Ezzel az egylet vagyona 3475 kor. 18 fillérre emelkedett. — A választás meglehetősen nagy korteskedés mellett történt meg. Választmányi tagok lettek a következők: Bader Adolff, Biller Albertné, Brünner Samuné, Deutsch Miksáné, Freyer Lipótné, Grosz Mórné, Klein Dávidné, Marton Kálmáné, Sándor Béláné, Schwarc Arnoldné, Schwarc Mórné és Singer Izsóné; választmányi pöttagok lettek: Grosz Hermanné és Reichenfeld Sándorné; számviz-szállók lettek: Arnstein Benóné, dr. Preiss Mórné és Stern Henrikné.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságtügyminisz-ter Eben-spangér Gyula németújvári kir. járás-bíró Zalaegerszegre helyezte át.

— **Emlékkereszt a katonáknak.** A király mindazoknak a katonáknak, akik a mostani vál-ságos időkben rendkívüli szolgálattal teljesítettek, emlékkeresztet fog adományozni, azok kivül a most eltöltött idő valamennyiöknek kétszeresen fogják beszámítani, mint az a háboru idején szokásos. Hogy a katonákat mikor fogják haza-engedni, arról még nem ad jelentést a hadvezetéség.

— **A kath. nöegylet piknikje.** Hétfőn este, a Hungaria-ernyőgyár termeiben tartja pik-nikjét a helybeli kath. nöegylet. Elég azt tudni, hogy e mulatság rendezőségének élen is a min-den sikerült bálok fő-fő rendezője, Fuss Nándorné urasszony áll, hogy tudjuk azt is, hogy kedély és anyagi siker tekintetében mi kívánni valót sem hagy maga után a mulatság. A Fussné urnó elnöklése mellett dolgozó rendezőség — mind ambíciózus hölgyek és urak — a nemes ügyhöz méltó buzgalommal dolgoznak már hetek óta az est sikerén, s valószínűleg a legfényesebb ered-ménnyel, ami leginkább a közönség nagy érdeklődéséből tűnik ki. A pikniken — amellyet, hogy nagyon olcsó, csak 1 korona a belépti-díj — az életeműk ára igen olcsó lesz, ami ebben a réregdrága világban maga is elég ok arra, hogy a mulatságról ne maradjon otthon senki.

— **Változás a D. K. E. elnökségében.** Nagy jelentőségű változás történt a Dunántúli Közművelődési Egyesület elnökségében. Órgórf Pallavicini Edé, aki huszonhárom éven át volt tagja az e. nöökségnek, az elnöki tisztségről lemondott. Az elnöki változásról a f. hó 18-án tartandó közgyűlés fog határozni. Pallavicini utóda az elnöki székben minden valószínűség szerint Rákosi Jenő főrend lesz.

— **Muraszerdahely — Amerika.** A hábo-rotul való félelem megsokszorozta az Amerikába igyekvő kivándorlók számát. A határrendőrségek még soha annyi szökevényt nem tartóztattak le, mint ezekben a napokban. A csáktornyai határ-rendőrségnek nemrég tudomására jutott, hogy Alsólendván át tömegesen szökeket át Steierba a kivándorlók, többnyire hadköteles legények, kik most lettek besorozva. A szökevények rendszeren Muraszerdahelyig mennek vonaton s onnan gyalog sétálnak át Luttenbergbe. A határrendőség e fel-fedezés után lesbe állott s rövid néhány nap alatt százötven többnyire hadköteles egyént fogott el, kik Muraszerdahelyig vonaton mentek s onnan gyalog akartak a határon átjutni. Volt közöttük Arad, Békés, Bihar, Temes, Bácsbodrog, Csik, Háromszék, Somogy és Veszprémmegyék közsé-géből valók. De letartóztatták az ügynököket is. Csógya Ferenc és Munzák Béla személyében, kik egész Magyarországot behálózták, hogy három hajóstársaságnak utasokat toborozzanak.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Alsó-lendva város képviselőtestülete tegnap, szombaton délután 5 órakor, Toma János városbíró elnök-lésével közgyűlést tartott. A tárgysorozatból ki-emeljük a következő pontokat:

1. A „kurtahegy”-i postaküldemények kéz-besítése tárgyában határozatazzal.
2. A huszvizsgálat tárgyában határozatazzal.
3. A városi aljegyzői állásnak államségellyel adóügyi jegyzői állásra való átszervezése tárgy-ában határozatazzal.
4. A sátorvásár kitélepitése.
5. A Kanizsa-utcai pincek előtti járda fenntartása tárgyában határozat.
6. A vágóhídi kerítés építése ügyében árlejtés.
7. Illetőségi és segélyezési ügyek.

— **Színészet.** Halász Alfréd színigazgató társulatával — mely legutóbb Csáktornayán já-tsozott — folyó hó 6-án kezdte meg működési Tapolcán. Bemutató előadásul a „Cigányprimás” operette került színre. — Füredi Béla, a pécs-kanizsai színházak igazgatója f. hó 30-án vonul be társulatával Nagykanizsára, hol az „Éva” új operettet adják először. — Muraszombatban tegnap kezdődött meg a színészeson. Ott Radó Béla színigazgató működik szintársulatával. E so-este az „Evá”-t adták.

— **A cigánykérdés rendezése.** A cigány-kérdést a belügyminiszterium legközelebb ren-dezteni fogja. A beszerzett adatok szerint Magyar-országban összesen 280 ezer cigány van, de ezek közül a teljesen kóbor cigány körülbelül tízezer főre rug. A többi részben vagy egészen letelepült már, ez a tízezer azonban ott gyilkol, rabol, gyújtogat és lop, ahol éri. Elsősorban tehát ezt a tízezer fogják letelepíteni. Lakóhelyet jelölnek ki számukra, ahol közigazgatási ellenőrzés alatt lesznek. Ahol ez nem használ, vagy akik meg-szökönek, azok számára dologházakat létesítenek. A dologházbeli állapot azonban már közel lesz a letartóztatáshoz. Ide kerülnek mindazok, akik közveszedelmek. A közveszedelmestől bizo-nyos korig elszedik a hét éven felüli gyermekeket, de csak míg önálló joguak lesznek. Ilyen rend-szabályok mellett aligha meg nem szabadulunk a közveszedelmes kóbor cigányoktól, mert ezek levonulnak a Balkánra. A javaslat az összel kerül a parlament elé.

— **Betegsegélyzői közgyűlés.** A nagy-kanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár f. hó 18-án délután tartja Nagykánizsán ez évi rendes közgyűlését.

— **A tuberkulózis ellen.** Érdekes és nagy-jelentőségű leiratot intézett a belügyminiszterium valamennyi hatóságához és így az alsólendvai szolgabírói hivatalhoz is. A belügyminiszter el-ren-deli, hogy a tudósbajos betegeket minden hatóság nyilván tartsa. Így akarják a statisztikai adatok alapján megoldani a tudóvsz elleni küz-delem szomorú ügyét.

— **Támadás a postahivatalban.** Stohéc Antal mezővári illetőségű egyén hétfőn délután beállított a belatincéi postahivatalba s durván rákiáltott Kelecsényi Ferencné postamesternőre:

— Adják ki a pénzem!
A postamesternő és a még jelenlevő Stausz Mariska kiadó az felelték erre, hogy ók nem tudják, milyen pénzt követeli tőlük. Stohéc erre éktelen szidalmakban tört ki s teletorokkal kiál-tozta, hogy ha ki nem adják neki azt a pénzt, ami az ő címére érkezett postautalványon, le-szur mindenkit a hivatalban. Kelecsényiné azt fe-lelte, hogy öhozzák nem érkezett meg a pénz, majd mikor Stohéc tovább fenyegetőzött, csend-öröket hivatott, akik az igazga embert letartó-ztatták és másnap beszállították az alsólendvai kir. járásbírósg fogházába. Itt a vallataskor Stohéc beismerte, hogy más búis is terhel a lel-két. Ő volt az, aki a folyó év februárjában a rédiesi gőzmalom mellett rálesett Pollák Lázló cserföldi kereskedőre, ki akarta rabolni, de mikor a kereskedő pénz helyett revolvert vett elő, el-menekült. — Stohécet fogva tartják.

— **Védő-oltás.** Holnap, hétfőn délután fél 2 órakor a városházán himlő elleni oltás lesz, amely alkalommal azokat a kisdereket oltják be, akik a ma egy heti oltásról lemaradtak.

— **Halálugrás a vonatból.** Pilcz Albertné nagykanizsai kárpitos neje Budapestre ment be-tegségére orvoslást keresni. Baját egy fővárosi orvosnator gyógyíthatatlannak mondta, ami annyira elkészerítette Pilcznére, hogy hazafelé utazában Székesfehérvárnál kiugrott a robogó vonatból. Tört kezekkel és lábakkal vitték a kórházba.

Az Egyesület vezetősége ez uton is fel-hívja a városnak minden szép és nemes iránt érdeklődő közönségét, hogy ezen egyesületet a tagok sorába való belépésével támogatni szí-veskedjék!

Az egyesület tagjai lehetnek alapító, rendes és pártoló tagok. Az alapító tagok egyszer-s mindenkorra 20 koronát fizetnek, a rendes tagok évi 2 kor-t, a pártoló tagok pedig évi 1 koronát.

Alsólendvai küldöttség a kultuszminiszteriumban.

Iskolákat kérték a minisztertől.

— Saját tudósítónktól.

Az alsólendva-vidéki körjegyzőséghez tar-tozó Csentevölgy, Bánuta és Lendvahídvég köz-ségek iskola-ügyében f. hó 7-én, szerdán Alsó-lelendváról egy háromtagu küldöttség járt a vallás-és közoktatásügyi miniszternél és az adminisztratív államtitkárnál, melynek tagjai Fuss F. Nándor orsz. képviselő, Strausz Flórián espereslepnós és Hadrovics Elek körjegyző voltak.

A küldöttség szóokta Fuss F. Nándor orsz. képviselőnk volt, aki vázolván járásunk tanügyét, ismertette azokat az okokat, amelyek az alsó-lelendvavidéki körjegyzőséghez tartozó három köz-ségben, Csentevölgyön egy s Bánután és Hídvégen egy iskola építését szükségessé teszik, és arra kérte a minisztert és az államtitkárt, hogy e három község iskolaépítési költségeihez államségilyt engedélyezzenek.

A miniszter és államtitkár válaszukban ki-jelentették, hogy a legnagyobb örömmel tesznek eleget a küldöttség kérésének s mindkét iskola építési költségeit felveszik a jövő évi költségvetésbe.

A miniszter és az államtitkár ezután barát-ságosan elbeszélgettek a küldöttség tagjaival. — Strausz Flórián espereslepnós még a minisz-terium épületében meleg köszönetet mondott orsz. képviselőnknek a küldöttség vezetéséért s az ügyben fáradozásáért.

Mint értesülünk, a miniszter azon ígérete, hogy a csentevölgyi és lendvahídvég—bánutai iskolák építési költségeit már az 1914. évi állami költségvetésbe felveszik, olyan bizonyosra vehető, hogy az iskolákat az érdekel községek már a legközelebbi tanév elejére megépítetik. Csente-völgy egy 2 tantermes, Bánuta és Hídvég közsé-gek pedig közösen egy 1 tantermes iskolát építenek egy-egy tanítólakással. Mindkét iskola jellege római katolikus lesz.

— **Kérjük előfizetőinket, kik lapunk áraval hát-ralékban vannak, hogy tartozásukat mielőbb küldjék be, mert különben címükre tovább nem küldjük a lapot.**

akkor is olyan merészen villogó szemmel nézett rá s most itt van egyedül ve'e. Hiába is kiáltana segítségért, a rabszolgák a ház tulsó oldalán levő szobákban alsznak. Magához sem tért kábut-ságából, félig álomnak gondolta a dolgot, mikor az ifju — mint a virágszirmot a szellő — fel-kapta s gyorsan, de nesztelen léptekkel futott le vele a lépcsőn egész a csónakig. Az asszony nem is gondolt ellenállásra...

Az ifju egyik karjával az asszonyt szorította magához, a másikkal az ezvezt hajtottá; a csónak csakugy repült a tulsó part felé. Az ifju megint karjaiba vette az asszonyt s futni kezdett vele a partoldalon fel, a sötétlő erdő felé, ahol a törzse tanyázott. Claudia most magához tért, de azért ugy tett, mintha még mindig alélt lenne. Lassan csuszott le a keze az övéig, melynek redői közül egy kis elefántesont markolatú tört huzott elő, olyant, amivel néha a rabszolgáknót szokta meg-kínózni, ha parancsait nem teljesítik elég gyorsan, vagy ha furdóvizébe nem tesznek elegendő illatos virágot. Az ifju egy pillanatra megállt; vissza-nézett, hogy nem üldözke-e őket? Ebben a pillana-tban megvillant Claudia kezében a tör s bele-merült az ifju nyakába, aki önkéntelenül is el-eresztette s a nyakához kapott. Az asszony fel-használta ezt a pillanatot s leugorva, a fák közé futott. Nem kellett neki már menekülni...

Az ifju nyak-üterejéig egy vastag vérsugár tört elő... arca letbukott a földre s szemei megtörten, szomoruan néztek az asszony felé, aki egy megvető pillantással fordult el tőle s sietett vissza a csónakhoz a csi lagos, fényes tavaszi éjszakában...

— **Szinigazgatóból — borbélyeség.** Muraszombatból írják, hogy az öreg Bitterman városnál sűrűn változnak a segédek. Ezuttal érdekes emberre tett szert az öreg ur. Egy valószínű, volt színházdirektor borotválja simára a vendégeket. Sasvári, családi néven Sinkovich Gábor ez a ritka multu borbély, aki meglehetősen mozgalmal pályafutás után került a muraszombati kis műhelybe, ahol mindenképpen megelégedésre végzi munkáját. Székelyudvarhelyi származású, ahol a középkorot is elvégezte. Nyughatatlan vére és a színeszet iránti szeretete a világot jelentő deszkákra vitte s Bokodi Károly társulatával elsőkötött a szülői háztól. Tíz évi színeskedés után dalírszultali igazgató lett. A direktorság azonban rosszul végződött és Sasvári gondolt egy mérészet, lélepet a deszkáról, megtanulta a borbély mesterségét és most borotvál, haját nyír, fejet mos, valószínűleg jobban, mint ahogy valamikor a színművészetet gyakorolta.

— **Tilos a kupék folyosóján tartózkodni.** A vasuti felügyelőség rendeletét bocsátott ki, melynek értelmében tilos a vasuti kupék folyosóján tartózkodni. Tilos még pedig azért, mert a folyosókon álldogáló, csevegő, cigarettázó és kíváncsisgó utasok élő gátjai a ki- és beszállás sima lebonyolításának. Az új rendeletet táblákba vésvé kiszegezik a kupékban és a vasuti fülkék folyosóin.

— **Hirdetmény.** Alsólendva nagyközség előjárósága közhírre tette, hogy az orsz. képviselőket választó alsólendvai polgárok 1914. évi ideiglenes (kiigazított) névjegyzéke a városházán közzélemezni van kitéve.

— **Öngyilkos bíró-jelölt.** A közeli Rédcis községben mostanában készülnek új bíró választani, mert az eddiginek a mandátuma lejár. A bírói állásra pályázott egy Markovics Pál nevű tekintélyes földesgazda is, akit a községbeliek közül sokan támogattak. Szombaton este a Fürst-féle vendéglőben egy kis összejövetel volt s minthogy ott volt Markovics is, természetesen csakhamar a bíróválasztásra terelődött a beszéd. Markovics nyakra-főre hozatta a liter borokat, csak hogy a választásnál a koremsbeliek öre szavazzanak. Egyszerre csak titunt Markovics a koremsbéli s társasága csak reggel tudta meg, hogy hova. Markovics mikor a koremsbéli eltávozott, hazament s otthon az istállójában felakasztotta magát. Reggel a cselédsége akadt rá, de akkor már halott volt. Hogy mi vitte e vézetes cselekedetere a rendezett viszonyok között, példás házasságot élő 45 éves embert, nem tudják; valószínűleg részegségében követte el az öngyilkosságát.

— **Az orvosi tudomány minden súlyos kór, de különösen az epilepsia ellen lankadatlanul kutatja a biztosan gyógyító módszert.** Igazán örvendetes, hogy orvosi szakörök is mindjobban elismerik, miszerint az a gyógy mód, melyet Dr. Szabó B. Sándor az epilepsia gyökeres gyógyítására meghonosított, azért válik be oly kitünően, mivel nem szokásos műleány és kétes hatású gyógyszereket rendel, hanem minden egyes esetben a betegségnek foka és mértéke, kor, nem és testalkat szerint alkalmazza kiváló módszert, mely egyedül képes biztos és tartós gyógyulást eredményezni. Gyógyulást keresőknek felvilágosítást Dr. Szabó B. Sándor rendelő intézete ad, Budapest, Nagykörönc-utca 18.

— **Kirándulás.** A csáktornyai áll. tanítóképző III. és IV. éves növendékei, mintegy negyvenen, Tömör Boldizsár és Grész Ernő tanárok vezetésével mult szerdán Stridóvárra rándultak. A kirándulók a stridóvári tanítótestület vezetése mellett megtekintették a két templomot, az iskolát, majd a Tkálec nevű, gróf Zichy Ágost-féle szőlőhegyre mentek fel, ahol Balcz Aladár urad. kasznár vendégszeretetében részesültek. Innen a Robádi-hegy legmagasabb pontjára, ahonnan Stájerországnak magas hegyekkel övezett fenséges panorámája tisztán látható volt, folytatott útjukat, ahol Krauthaker József földbírók vendégelte meg őket. A kirándulók még megnézték Bánfivárat és Czillej egykori várának színhelyét, s kedélyesen megebedelve, visszautaztak Csáktornyára.

— **„Modern fényképezés”** című könyv egy a kezdő, mint a haladó amatőröknek kitűnő tanácsadó, receptkönyv stb., melyből a legújabb eljárások a művészi amatőrökkel előállításához befoglalhatók lakónikus rövidséggel. Ara I. kor. 80 fill. Megrendelhető csak a szerzőnél, Leopold Kornéinnál Budapest, VII. Erzsébet-körút 41., ki azt utánvétellel, illetve a pénz előzetes beküldése mellett küldi.

— **Akinek egy herceg volt a kedvese.** Néhány nap óta egy 30–32 év körüli nő kóborol városunk utcáin. Csendes örült szegény s az a rögeszméje, amit különben uton-útfélen mesélget is: hogy neki egy igazi herceg volt a kedvese, akitől végkielégítés címén most pont husz ezer koronát kap. Az előelőki holtgát mindenek a jelentékeny summának a kiltátsa nem fészelyezte abban, hogy egy üres kalapskatulyával a karján el ne menjen a helyszerzőnőhöz és azt arra ne kérje, hogy szerezzen neki egy jó helyet, ahova addig, míg a husz ezer koronája megjön, elszegődhet cselédnek. A helyszerzőnő szerzett neki helyet egy helybeli családnál s a leány még aznap szolgálta be. Szolgálatát asszonya s a házbellek előtt azonban már az első órákban feltűnt a leány abnormis viselkedése. Folyton nagyuri öszkötötteséről, hercegi ismerőséről s mesés végkielégítéséről szónokolt s állandóan egy nagy konyhakést hordott madzaggal a derekára kötve, mert mint mondta, egy kórházban, ahol ő hosszabb időt töltött, ilyen a viselet. S mikor az egyik házbellek cselédleány furcsán találta ezt a viseletet s e nézetének nem a legkomolyabb formában kifejezést is adott, a bajnótos hölgy kirántotta az öve mellől a konyhakést és talán vért is ont, ha idejekorán el nem menekülnek előle. A veszedelmes némbert természetesen ez eset után azonnal elzavarták a háztól s azóta itt kóborol a városban. Felhívjuk rá a hatóság figyelmét. A nevének nem tudjuk, mert nem akarja sehol elárulni, nehogy hercegi barátja megtudja róla, hogy cseléd lett.

— **Tűzek a járásban.** Vasárnap délelőtt 9 óra tájban tűz volt Szentgyörgyvölgyön. Cseke Gábor szentgyörgyvölgyi lakos felesége tüzes paraszat öntött ki a szemétdombra, mely tüzet fogott. A házbellek nem vették észre a veszedelmet s így történt, hogy a pajta is meggyulladt. Mikor a házbellek a tüzet észrevették, addigra annyira elharapózott, hogy a pajtából, amelyben igen sok takarmány és gazdasági eszköz volt felhalmozva, semmit sem tudtak kimenteni. A kár meghaladja az ezer koronát.

Pénteken ezéj pedig a járásunkbeli Szent-andrás-pusztán volt tűz, hol Horváth József lakóháza gyuladt ki és égett el az ott elhelyezett gazdasági eszközökkel és élelmi szerekkel együtt. A tüzet Horváth Józsefnek okozta olyformán, hogy a nyitott tűzhelyen éjfelre a tüzet égve hagyta.

— **Élített káplán.** Svigir Miklós katori horvát káplán ellen a nagyknyszai kir. törvény-székhez feljelentés érkezett, hogy az iskolában horvátul tanít s ha egyik vagy másik gyermek magyarul felel és köszön neki, azt megveri, mert amint mondta, Kotor nem Magyarországnak, hanem Horvátországnak van. Ezt az ügyet tárgyalta hét-főn felebbeszólóan a pécsi ítélőtábla, amely Svigirt tizenöt napi elzárásra ítélte.

— **Szociológiai könyvek.** Az összes tudományok közül talán legjobban a szociológia érdeklő ma a nagy-közönséget, nálunk is minden jobb szociológiai munka iránt élénk érdeklődés nyilvánul. Ért ezért nagy hézag van eddig irodalmunknak, hogy nem volt olyan népszertelen, de tudományos színvonalon összefoglaló könyvünk, amely az olvasó szociológiai ismeretét rendszeresítse, a szociológiai módszereivel és eddigi eredményeivel megismertesse és biztos alapot adjon neki a további tanulmányozásra. Most vegre ad ilyen könyvet az olvasó kezébe a Franklin-társulat Kultura és tudomány című új vállalatja. Egy kiváló francia szociológus, G. Patante műve ez, valóban a lehető legvilágosabb összefoglalása mindannak, a mi a szociológiai tanulmányok alapja és kiinduló pontja lehet. A szociológia eddigi óriási irodalmán alapszik, ebből vonja le és alapítja meg az eredményeket, megjelöl a további kutatás szempontjait és irányait és mindenekelőtt, a mi a legfontosabb, bevezet a szociológiai gondolkodásba. Kellemes, könnyen olvasható, érdekes és mégis szabatos előadásánál fogva is kiválóan alkalmas, hogy a szociológia iránt érdeklődő minden művelt ember élvezettel és tanulsággal fordulhassa. A kitűnő munkát dr. Mikes Lajos fordította magyarra. A „Kultura és tudomány” vállalat e mű kiadásával olyan szolgálatot tett művelődésünknek, a mely e vállalatot egyszerre szellemi életünk jelentékeny tenezőjé közé emeli. Egy másik nagyon becses és nagyon érdekes munka is jelent meg a vállalatban: a nemet Heinrich Lhotzky könyve: „Az emberiség jövőjéről”. Schöpflin Aladár fordításában. Tulajdonképpen az emberiség mai szellemi és erkölcsi állapotának kritikáját adja és pillantást vet a jövőbe, a mai szellemi élet moráltól erőtől való filozófiai következtetés útján. Hittel és lendülettel rajzolja meg a megértés, a gondolatszabadság és a magasabb erkölcs uralmának állapotát, mely az emberiségre vár: vigasztaló és fölemelő olvasmány a mai élet nehézségeivel küzködő művelt ember számára. A könyv ára 1 korona 20 fillér.

— **Felakasztotta magát.** Muraszombatból írják, hogy Kereszmár József jómódu pártosai gazda öngyilkos lett. Reggel felkelt, szokása szerint megejtette az állatokat, aztután felakasztotta magát. Öngyilkosságának okát nem tudják. Rendezett viszonyok közt élt családjával.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A zalamegyei hivatalos lap tegnapelőtti száma közli, hogy Zalavarmegyének a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémerési iparok gyakorlása tárgyában 1912. évben hozott szabályrendeletét a kereskedelmi miniszter jóváhagyta.

— **Pályázat segédjegyzői állásra.** A csáktornyai főtisztviselői a lemondás folytán megüresedett stridóvári segédjegyzői állásra pályázatot hirdet. Pályázati határidő május 29-ike. A választás június 4-én délután 3 órakor lesz a stridóvári körjegyzői irodában.

— **„Vasárnapi Ujság”** május 4-iki száma rendkívül érdekes közleményt hoz afrika-utazó hazánkfa, Wittenberger Kálmán tollából az Afrikai vadállatok fogságáról, a szerző pompás, eredeti fényképeivel. A többi képek: Dél-Franciaország római emlékeit, fővárosi szegény gyermekek életét, a belgiumi sztrájkot, a spanyol király elleni merényletet, Pierpont Morgan temetését, stb. mutatók be. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László novellája, Kvassai Ede regénye, Szabolcska Mihály és Ambrozovics Dezős versei, Schöpflin Aladár színházi cikke. Egyéb közlemények: dr. Oiah Gyula cikke Simonyi öbesteréről, a legújabbabb huszárról s a rendes het ri rovatok: Irodalom és művészet, sakjáték stb.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Keres Neptar”, a legelőször újság a magyar nép számára, telvére 2 korona 40 fill.

— **Baleset egy építésnél.** Mint megírtuk, Räckanizsán új iskola épül, melyet Ascherl József alsólendvai építómester épített. Tegnap tartották meg az ugynevezett bokréta-ünnepet s két nappal ez ünnep előtt, csütörtökön délután sokakra könnyen végzetes válható baleset történt az iskola építésénél. Javában folyt a munka, mikor hogyan, hogyan, az egyik állvány leszakadt s a rajta állók a földre zuhantak. Egy leány, Lyuk Verona és az egyik kőműves, Heber István, jelentékenyen megsebesültek, de a többieknek nem esett bajuk.

— **Leforázott gyermek.** Márkulin Jakab ráckanizsán lakos mástel éves Erzi nevű leánya a tűzhelyről egy forró kávéval telt bögrét magára rántott s annyira összeégett, hogy rövid idő alatt kiszenedett.

Meghalt a fia meggyilkolásának színhelyén.

Tragikus halálozási évforduló.

— Saját tudósítónktól. —
Az élet gyakran rendez olyan tragédiákat, amelyeknek részletei annyira titokzatosak és romantikusak, hogy az ember azt hinné szinte, hogy egy regény részlete csupán. Ilyen romantikus halálesetről a hírt stridóvári tudósítónk.

Egy jómódu parasztagda a fia halálának évfordulóján ugyanazon a helyen halt meg, hol gyermekét megölték.

Tudósítónk jelentése a következő:

A mult év május elején történt, amint azt az „Alsólendvai Híradó” annak idején részletesen megírta, hogy a stridóvári határban levő kisédesdi hegyen Levasics Mihály egy birtokperből kifolyólag orvul agyonlőtte Czeczárkó Ferenc orbánhegyi legényt.

A gyilkosság egy éves fordulóján Czeczárkó Balázs jómódu orbánhegyi parasztagda, a meggyilkolt legény apja gyalog ment át Orbánhegyről Stridóvárra, hogy az ottani templomban fia lelkiüdvéért imádkozzon. Utja az édesdi hegyen vett keresztül, ép azon a helyen, hol a mult év május elején verében fetregve, holtan találták meg Czeczárkó Ferencet. Az öreg gazdát, aki nagy rajongással csüngött meggyilkolt fián, annyira megrázta a tragikus eset emlékezetének ilyen megújulása, hogy ott, fia meggyilkolásának helyén összeesett és meghalt.

A járó-kelők csak órák mulva taáltak meg Czeczárkó Balázs holttestét. A csendőrségi nyomozás megindult, a boncolás megállapította, hogy Czeczárkót szívszélhűdés ölte meg.

Szerkesztői üzenetek.

B., Kismarton. A felévi előfizetésre küldött 4 K-t köszönettel megkapjuk.
Debrece. Tárcajárt legközelebb hozzuk.
L. I., Helyben. Mäskör is szivesen látjuk.
R. I., Szarvasháza. A kért lapot feladtuk. Üdv.

GAZDÁK ROVATA.

A műtrágyák érvényesülésének feltételei.

Nagyon sokan vannak gazdatársaink között még ma is olyanok, akik azt remélik, hogy az alkalmazandó műtrágya a helyes és rendszeres gazdasági munkálattól felmenti őket, hogy bármilyen hivány, rosszul művelt talajnak a termőképességét is nagymértékben fokozza. Így azután különösen a kezdők között többen vannak olyanok, akik nagy meglepetésükre azt tapasztalják, hogy az alkalmazott műtrágyának nincsen hatása.

Pedig hát a műtrágyák nem minden körülmények között hatnak termésközzé, s hogy termésközzé hatásukat kifejthessék, bizonyos előfeltételeknek okvetlenül jelen kell lennie.

Foglalkozunk röviden e kérdéssel.

Bizonyára mindannyian tudjuk már, hogy a műtrágya a növények táplálékul szolgál. Azt azonban már bizonyára sokan nem tudják, hogy a növények között is vannak éppen úgy, mint az állatok között, jól és rosszul értékesítő fajták és egyedek. A takarmányt rosszul értékesítő állatot minden gazda kiküszöbölheti a hizlalásból, még az is, aki nem is gondol arra, hogy a növényvilágban is hasonló a viszonyok, hogy ott is vannak degenerát, rosszul termő, rosszul fejlődő növények, amelyek sok táplálékot kívánnak és mégis hiványul fejlődnek. Az ilyenek azután a műtrágyát sem tudják úgy érvényesíteni, mint azok, amelyek a táplálékot jól értékesítő családból származnak. Különösen a burgonyafajtáknál lehet ezt észlelni, mert azon burgonyafajták, amelyek degeneráltak, a műtrágyázás következtében alig teremnek többet, mint a trágyázatlanok, addig ugyanabban a gazdaságban a javarésben lévő bőtermő fajták a műtrágyát tetemes termésközzé hálálják meg.

Aki tehát a műtrágyától megfelelő, állandó, jó eredményt vár, az csak jó és elsőrendű magot vessen s ne feledkezze meg arról sem, hogy mennél bővebben termő fajták termelését engedje meg a viszonyok, annál bátrabban és annál több műtrágyát használhat alá. Azután nemcsak jó, de tiszta vetőmagot vessen, tiszta földbe, különben sokszor fogja azt tapasztalni, hogy a műtrágya nagyon elősegítette nem a kulturnövények, hanem a gyomok fejlődését és elharapódzását.

Tulajdonoson nedves, vizenyős, savanyu talajon vagy réteken sem érvényesül a műtrágya, tulajdonoson kötött, nehéz talajon sem szokott a műtrágya érvényesülni és pedig nem mindig azért, mert az ilyen talajok természetülről fogva gazdagok szoktak lenni, hanem sokszor azért is, mert nem elég tevékenyek. Viszont a másik szélsőséges talajokon, a sávár homok- vagy kavics-talajokon sem érvényesül a műtrágya egymagában, hanem a talajokat előbb istállótrágyával, vagy zöldtrágya segítségével kell jobb fizikai állapotba hozni. Jó kulturállapotba kell hozni a felesleges víz levezetésével, illetőleg alagsóvezéssel, esetleg meszesléssel kapcsolatos savanyu, vizenyős, valamint a tulajdonoson kötött talajokat is, mert csak azután fog azokon a műtrágya érvényesülni.

Vagyis tehát a műtrágya csak jó kulturállapotban lévő olyan talajokon fog igazán nagy termésközzéket adni, amelyek trágyázásra szorúlnak. Szántóföldjeinken a jó kulturállapotot pedig elsősorban a jó talajműveléssel teremthetjük meg, vagyis tehát a műtrágya csak jól és helyesen művelt talajon fejthet ki nagy hatást. Ahol a talajt nem művelik okszerűen és elegendő mélyen, ahol a tarlóhántást és a tavasziak alá az őszi szántást nem ismerik, ott ad ugyan a műtrágya kedvező időjárás mellett nagyobb termésközzéket, de nem különösen szárazság esetén olyan nagy termésközzéket, aminek ott adhatott volna akkor, ha a szántóföld jó kulturállapotban tartatott volna.

Nagyon helyesen mondja a német gazda: „Előbb jöjjön az eke, azután a trágyás-zsák!”
Vagyis elől kell járni a helyes talajműveléssel, s csak azután várhatunk a műtrágyáktól megfelelő hatást.

Két egymásba nyíló

butorozott szoba

kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Versenytrágyalási hirdetmény.

Alulírott iskolaszék a Lendvahidvég — Bánutai r. kat. elemi iskola céljaira szolgáló, egy tantermet és egy tanítói lakást képező

iskolaépület építési munkálatainak

biztosítása céljából versenytrágyalást hirdet.

Az írásbeli zárt ajánlatok f. évi május 24-én d. u. 5 óráig az elnöknel közvetlenül, vagy posta útján beadandók. Az írásbeli zárt ajánlatok a f. évi május hó 25-én d. u. 3 óráig Lendvahidvég községben, a községbíró házában tartandó nyilvános szóbeli versenytrágyalás befejezte után lesznek felbontva.

Ajánlatok egyes iparágak szerint is tehetők. Az ajánlat az előírt ajánlati minta felhasználásával teendő; az ajánlati egységek és végösszegek betűkkel is irandók.

Az ajánlati összeg 5% bánatpénzül az írásbeli ajánlattal együtt az elnöknek adandó.

A szóbeli versenytrágyaláson csak azok vehetnek részt, akik a bánatpénzt letették.

A törvényes képesítéssel nem bírók megbízottakat kötelesek megnevezni.

Az elfogadott ajánlati összeg 10%-a mint bánatpénz 1 évi visszatartatik.

Az építkezés oly időben kezdendő meg és oly munkaerővel folytatandó, hogy az épületben a tanítás október hó 1-én megkezdhető legyen.

Minden heti késedelemért 50 korona bírság fizetendő.

A tervek, költségvetések és szerződési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Alsólendván, 1913. évi május 7-én.

Az iskolaszék.

Az Alsólendva-Vidéki Takarékpénztár

hetibefizetési betét- és előleg-üzletágának

XVI. csoportját 1913. évi május hó 14-én nyitja meg.

Alsólendva-Vidéki Takarékpénztár igazgatósága.

Hirdetmény.

A zalamegyei Pince községben országot mellett ujonnan épült

korcsmahelyiség

azonnal **bérbeadó.** Érdeklődők a feltételeket megtudhatják

PEGÁN FERENC erdőörnnél
CSÖRNYEFÖLD. 2-2

497 1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alsólendva-Vidéki Takarékpénztár r. t. végrehajtató javára a zalaegerszegi kir. törvényszék 1912. évi 5949. és 1913. évi 2091. számú kielég. végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbírósg 1912. V. 599.2. számú kiküldetést rendelő végzése alapján 1200 kor. követelés s járuléka ki-elégítésére Hernyek községben

1913. május hó 21-én d. e 10 órakor

hordók, kád, lovak, szekér, széna, szalma, vas-keke taligával, szecsavagó és egyéb ingóságok 1432 kor. becsértékben bírói árverés útján fognak eladatni a következő általános árverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsérteke meg nem ígértetnék, az a kiküldési áron alul is a legtöbbet ígérő által megvettnék jelentetik ki még akkor is, ha más árverelő által ígért nem tetetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet ígérő a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal újabban árvereztetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többletét igénye nincs, ellenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamán részt nem vehet.

Kelt Alsólendván, 1913. május 6.

Havel, kir. bir. vjhajtó.

Takács Ferenc

asztalos ALSÓLENDVÁN.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű

temetkezési cikkekben.

Nagy választék 24-14

kész koporsókban,

szemfedél, sirkoszoruk, koszorúszalagok, műrtuszcokrok, fejkoszoruk, fátyolok, halotti ruhák, cipők, harisnyákban stb. Koporsódíszek és szalagbetűik legnagyobb raktára.

== Mérsékelt, legolcsóbb árak! ==

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Kamelia

három fenyővel

Kohogés rekedtség, hurrut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerházában. *—26

Megjelent Megjelent

A NYÁRI (MÁJUSI)

VASUTI MENETREND

és 50 fillérért kapható

Balkányinál Alsólendván.

Kiváló új fajborok!

MEGHIVÁS.

Ó-borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságú Dr. Kállay Zoltán v. b. t. t., Hevesmegye főispánja. Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS**, (Főtér, Luby-ház, Új bankpalota). Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz. Sürgőnycim: Visontamátra.

Ó 1908-1911. évjáratu és új FAJBOROK.
Pecsénye-, csemege-, szamorodni- és asszu-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 hectoliter.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

10-6

BORFAJOK: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-
Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine,
Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabinet.

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselőt:
Polgár Dávid és Társa urak Budapest, VI., Frangepán-u. 12.

Egy jó házból való fiu

tanoncnak

ellátással felvétetik

Nádasdi Nándor fodrásznál

Csáktornyan.

2-1

1-2 középiskolát végzett fiuk előnyben részesülnek.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

HA FORHINNAL permetez,

17-13

RÉZKÉNPORRAL poroz és

BAGOLLAL öli a szőlőmolyt:

I - SZOR kevesebb a gond.
II - SZOR kevesebb a munka.
III - SZOR kevesebb a munkabér!

ment a **FORHIN** a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-
levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelégedéssel használják.

FORHIN-nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a peronosporát; egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképessege oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele;

használatra óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek

használnak saját érdekében Californiai lét, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására, Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre, Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére, Nicotin Quasiakivonatot falkolák permetezésére, Topomort mezei egerek pusztítására, Pampilt rovarok és darazsak elfogására. — Tessék mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 93/v. szám,

valamint képviselői: Hirsch és Szegő Nagy Izolda, Gyarmati Vilmos Zalaegerszeg, Rosenberg Ernő Keszthely, Hiller Ignác és Fia Tapolca, Marton Mór Keszthely, Spiegel Rezső Tapolca, Szalay Ignác Zalazentgrót.

Szőlősgazdák figyelmébe

ajánlom nagy raktáramat

réz- és fa-permetezőekben és mindenféle permetező-részekben.

Permetezőket olcsó napi díjazással kölcson is adok!

Mindenemmi permetezőök javítását szakszertben, olcsón végzem!

Sipos Lajos épületbádogos

ALSÓLENDVA.

15-4

Alsólendván, a Főuton levő Balkányi Ernő-féle ház emeletén egy 2 szobás

udvari lakás

az összes mellék helyiségekkel együtt június 1-ére kiadó. Bővebbet ugyanott.

T. vendéglős urak figyelmébe!

Legjobb minőségű asztali

és csemege új- és ó-borok

mérsékelt árak mellett minden mennyiségben kaphatók

Iroda: a Délvas megyei Takarékpénztár épületében.

Kalchbrenner és Nádai

muraszombati borpincékben.

20-18

Mészraktár.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Alsólendván, Pollák Lázár ur üzletével szemben

mészraktárt nyitottam,

hol a legjobb minőségű meszet a legolcsóbb árak mellett árusítom. A legnagyobb mennyiségű mész is bármikor azonnal kapható.

B. pártfogást kér teljes tisztelettel

Deutsch Károly
mészkereskedő.

4-3

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincs, Asszony mondja: ez a kincsem! A padló úgy fénylik tőle, Nem is kell sok máz belőle; Kevés munka, semmi kín, Barna vagy porszürke szín, Figyelmet csak arra tegyen, Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen! Ajtó, mosdó, ablakpárkány Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk S vele mindent jól befestünk. Konyhabutor, asztal, szék, Itt van „Keil-Lakk“ azurkék. Kerti butort fessünk zöldre, Gyermekeknek öröme, „Keil-Lakk“-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-rozmarin. Szóval: ház vagy nyárilak, Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

MINDENKOR KAPHATÓ:

ARNSTEIN BENŐ (Graner Testvérek utóda) cégnél ALSÓLENDVÁN és ASCHER B ÉS FIA cégnél MURASZOMBAT.

6-5